

مقایسه شاخص‌های عملکردی بیمارستان‌های منتخب دانشگاه علوم پزشکی ایران و تهران قبل و بعد از اجرای طرح تحول سلامت

چکیده

مقدمه: طرح تحول نظام سلامت از اردیبهشت ۱۳۹۳ با اهدافی در چهار گام «بهبود دسترسی، استطاعت‌پذیری و کیفیت درمان»، «توسعه خود مراقبتی»، «واقعی سازی تعرفه‌ها» و «تحول در آموزش پزشکی» اجرا شد. اکنون پس از گذشت پنج سال از اجرای طرح لازم است که تاثیر اجرای آن بر شاخص‌های عملکردی بیمارستان‌ها مورد بررسی قرار گیرد. این پژوهش نیز با هدف مقایسه شاخص‌های عملکردی بیمارستان‌های منتخب دانشگاه علوم پزشکی ایران و تهران انجام گردید.

روش پژوهش: به منظور بررسی تاثیر اجرای طرح تحول سلامت بر شاخص‌های عملکردی بیمارستان‌ها یک مطالعه توصیفی - تحلیلی، نوع قبل و بعد انجام و شاخص‌های عملکردی بیمارستان‌های منتخب در سال ۱۳۹۳ تا ۱۳۹۶ نسبت به سال ۱۳۹۲ سنجیده شد. شاخص‌های مورد بررسی عبارت بودند از: درصد اشغال تخت، میزان گردش تخت و متوسط مدت زمان بستری که در مقیاس کل بیمارستان‌های هدف در نظر گرفته شدند. جامعه آماری پژوهش را در این مطالعه را بیمارستان‌های دولتی منتخب تحت پوشش دانشگاه علوم پزشکی ایران و تهران تشکیل دادند (N=15). ابزار گردآوری داده‌های پژوهش فرم‌های شاخص‌های عملکردی بیمارستان‌ها (فرم ۲۰۱) بوده است. داده‌های مربوط به شاخص‌های مذکور در مقیاس ماهانه گردآوری شده و روش تجزیه و تحلیل داده‌ها از نوع سری زمانی منقطع بود که برای انجام آن از نرم افزار SPSS22 و آزمون تی زوجی استفاده شد.

یافته‌ها: نتایج نشان داد که شاخص‌های عملکردی بیمارستان‌های منتخب قبل و بعد از اجرای طرح تحول نظام سلامت دچار تغییراتی شده است. در این مطالعه اجرای طرح تحول بیشترین تأثیر را روی شاخص عملکردی درصد اشغال تخت داشته است، بطوری که اختلاف داده‌های حاصل از مطالعه برای این شاخص در اکثر ماه‌ها معنی دار بوده است ($P < 0.01$). در مورد دو شاخص دیگر با وجود تفاوت‌ها در مقادیر داده‌ها، اختلاف معنی داری مشاهده نشد ($P > 0.05$).

بحث و نتیجه‌گیری: نظام‌های سلامت نقش بسیار مهمی در بهبود کیفیت زندگی افراد جامعه را ایفا می‌کنند و داشتن نظام سلامتی کارا برای رشد سالم افراد خانواده‌ها و جوامع امری ضروری و لازم است. نتایج این پژوهش نیز تایید کرده است که اجرای طرح تحول سلامت توانسته بر شاخص‌های عملکردی بیمارستان‌های منتخب تاثیر بگذارد.

کلیدواژه‌ها: طرح تحول نظام سلامت، شاخص‌های عملکردی، درصد اشغال تخت، چرخش تخت، مدت بستری، بیمارستان‌های دانشگاه علوم پزشکی.